تجارب دانشجویان پرستاری درباره اثربخشی نرم‌افزار پاورپوینت در تدریس

سمیره عابدینی[1]، حسام‌الدین کمال‌زاده[2]، راضیه بیگی‌بروجنی[3]

۱ . مرکز مطالعات و توسعه علوم آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

۲ . گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

۳ . گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

چکیده

مقدمه: استفاده از فناوری افزایش قابل توجهی در زمینه آموزش نسبت به سایرقسمت‌ها داشته است. فناوری روش تدریس معلم، نحوه برقراری ارتباط و مدیریت اطلاعات را بطور اساسی متحول می‌سازد. هدف از مطالعه حاضر تبیین تجارب دانشجویان پرستاری درباره اثربخشی پاورپوینت در تدریس می‌باشد.

روش‌ها: پژوهش حاضر، یک مطالعه کیفی بود که بر روی ۱۵ دانشجوی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در دانشکده پرستاری و مامایی با تجربه حداقل یک ترم ارائه انجام شد. نمونه‌گیری هدفمند و با استفاده از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته اطلاعات جمع‌آوری وآنالیز داده ها با استفاده از روش Colaizziانجام شد.

یافته‌ها: داده‌ها در دو طبقه با عنوان پاورپوینت اثربخش و پاورپوینت غیراثربخش قرار گرفت. طبقه اول دربردارنده زیر طبقات افزایش یادگیری، جذاب نمودن محتوا و ساختارمند نمودن سخنرانی و طبقه دوم شامل زیرطبقات طراحی نامناسب، استفاده نامناسب و عوارض استفاده نامناسب بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به این که اثربخشی آموزش مبتنی بر پاورپوینت به نحوه کاربرد این فناوری مربوط می‌باشد نه به خود فناوری، به مدرسان توصیه می‌شود تا در خصوص چگونگی استفاده از پاورپوینت کارآمدتر آموزش‌های لازم را ببینند.

کلیدواژه‌ها: دانشجویان، پرستاری، پاورپوینت، تدریس.

نویسنده مسئول:

راضیه بیگی‌بروجنی. دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

ORCID:
0000-0002-2209-3645

Email:
ra_beigi1615@yahoo.com

نوع مقاله: پژوهشی

دریافت مقاله: ۹۸/۱۱/۲۷ **اصلاح نهایی:** ۹۹/۲/۱۵ **پذیرش مقاله:** ۹۹/۱۲/۱۹

ارجاع: عابدینی سمیره، کمال‌زاده حسام‌الدین، بیگی‌بروجنی راضیه. تجارب دانشجویان پرستاری درباره اثربخشی نرم‌افزار پاورپوینت در تدریس. راهبردهای توسعه در آموزش پزشکی. ۱۴۰۰؛ ۸(۱): ۳۹-۳۱.

مقدمه

استفاده از فناوری افزایش قابل توجهی در زمینه آموزش نسبت به سایرقسمت‌ها داشته و تاثیر بسزایی در فرایند تفکر، درک و یادگیری دانشجویان دارد (۳-۱). فناوری روش تدریس معلم، نحوه برقراری ارتباط و مدیریت اطلاعات را بطور اساسی متحول می‌سازد (٤). یکی از رایج‌ترین ابزارهای تکنولوژی مورد استفاده در کلاس درس نرم‌افزار پاورپوینت است (۵). پاورپوینت برای انتقال اطلاعات از طریق ارائه تصاویر بصری جذاب جهت دانشجویان مورد استفاده قرار می‌گیرد (٦). یکی از مزیت‌های این نرم‌افزار امکان ایجاد، ویرایش و ارائه آن آسان است و برای استفاده در کلاس و هم در کار شخصی قابل استفاده می‌باشد (۷،۸). پاورپوینت یک

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-16]

[DOI: 10.52547/dsme.8.1.33]

ابزار قوی است و مانند هر ابزاری می‌توان از آن بطور مناسب یا نامناسب استفاده کرد (۹).

در تحقیقات مختلف که در خصوص اثربخشی این نرم‌افزار انجام شده است نتایج متفاوت و بعضا متناقضی به دست آمده است (۱۰). در مطالعه حاج‌باقری، دانشجویان شرکت‌کننده در تحقیق در زمینه استفاده از پاورپوینت در تدریس تجارب منفی بیشتری داشتند و عمدا مربوط به چگونگی استفاده از این نرم‌افزار توسط اساتید بود (۱۱). Penciner بیان می کند که استفاده از پاورپوینت در طی سخنرانی به عنوان منبعی برای مشخص شدن رئوس مطالب برای سخنران و همچنین یادداشتی آماده جهت فراگیری بهتر مطالب توسط دانشجویان عمل می کند (۱۲). برخی از دانشجویان بیان داشتند که در شروع درس حس خوبی در استفاده از این نرم‌افزار ایجاد می‌شود در حالی که در پایان درس کسل‌کننده می‌شود (۱۳). اگرچه پاورپوینت می‌توانید یک تسهیل‌کننده در ارائه باشد اما از طرف دیگر می‌تواند بازخورد منفی برای ارائه نیز به دنبال داشته باشد (۱٤). همچنین این نرم‌افزار می‌تواند توجه دانشجویان را به خود معطوف نموده و از هدف اصلی که یادگیری مطالب آموزشی است، منحرف نماید (۱۵).

Orhan در مطالعه خود بیان می‌دارد که جهت تهیه پاورپوینت باید از اصول خاص آن پیروی کرد در غیر این صورت می‌تواند اثرات منفی بر یادگیری بگذارد (۱٦). در مطالعه دیگر مشخص گردید که استفاده از پاورپوینت تاثیر بیشتری را بر دانش فراگیران متوسط داشته و گروه تجربه نمره بالاتری را نسبت به گروه شاهد کسب نموده‌اند (۱۷). این در حالی است که در مطالعه دیگر محققین به این نتیجه رسیدند که پاورپوینت بر حافظه کوتاه مدت و بلند مدت تاثیرندارد (۱۸).

این ابزار کمک آموزشی باید به عنوان رسانه‌ای در خدمت تحقق اهداف آموزشی باشد. استفاده مناسب از پاورپوینت می‌تواند باعث افزایش تجربه یادگیری برای دانشجویان شود (۱۹،۲۰). Xingeng درمطالعه خود بیان نموده است که به کارگیری این نرم افزار رو به افزایش است (۲۱). این ابزار کمک آموزشی باید به عنوان رسانه‌ای در خدمت تحقق اهداف آموزشی باشد، در حالی که نتایج تحقیقات مختلف بیان شده نشان می‌دهد که اثربخشی این نرم‌افزار هنوز به روشنی مشخص نشده است. از این رو محققان بر آن شدند تا مطالعه‌ای را با هدف تبیین تجارب دانشجویان پرستاری درباره اثربخشی پاورپوینت در تدریس بپردازند.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر بر جنبه‌های کیفی تجربه دانشجویان پرستاری تمرکز دارد. از این رو، این مطالعه با طراحی کیفی انجام شد. جامعه مورد مطالعه را دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان تشکیل دادند. نمونه‌گیری به روش هدفمند بود. در این نوع نمونه‌گیری دانشجویان پرستاری که حداقل یک ترم تجربه مواجهه با پاورپوینت را داشتند انتخاب شدند و هنگامی که داده‌ها به اشباع رسیدند نمونه‌گیری خاتمه یافت. اشباع داده‌ها به این معنی می‌باشد که دیگر داده جدیدی به دست نیاید و اطلاعات قبلی توسط نمونه‌ها تایید یا تکرار شوند. یعنی زمانی که مفهوم تازه‌ای که به کد جدید نیاز داشته باشد بدست نیامده و تکرار داده‌ها رخ دهد.

داده‌های این مطالعه از طریق مصاحبه نیمه‌ساختاریافته و انفرادی با ۱۵ نفراز دانشجویان پرستاری جمع‌آوری گردید. به منظور هدایت مصاحبه، از راهنمای مصاحبه استفاده شد. راهنمای مصاحبه، شامل دو دسته سوال بود. سوالات اساسی که تدوین شده از چند سؤال باز پاسخ بود که براساس هدف پژوهش تدوین شده بود. این نوع سوالات به شرکت‌کنندگان امکان می‌دهد به تفصیل ادراکات و تجربیات خود را بیان کنند. سوالات پیگیری، نظیر «می‌توانید بیشتر توضیح دهید؟» یا «وقتی که می‌گویید... منظور شما چیست؟» دقیقاً آشکار نماید. سؤال‌های پیگیری‌کننده براساس اطلاعاتی که مشارکت‌کننده

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-16]
[DOI: 10.52547/dsme.8.1.33]

ارائه نمودند، جهت روشن‌تر شدن مفهوم مورد مطالعه مطرح شدند. در مجموع ۱۵ مصاحبه انجام شد که مدت زمان آن‌ها بین ٦٠ دقیقه تا ۱۲۰ دقیقه به طول انجامید.

تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش Colaizzi انجام شد. این روش دارای ۷ مرحله بوده که براساس آن هر مصاحبه مورد تجزیه و تحلیل قرارگرفت. در مرحله اول شامل مروری بر تمام اطلاعات می‌باشد که محققین پس از هر مصاحبه به نوارهای ضبط شده آنان گوش داده و سپس متن مصاحبه‌ها را بر روی کاغذ پیاده نمود. جهت غرق شده در موضوع و به دست آوردن یک حس کلی چندین بار آن را مورد مطالعه قرار داد. مرحله بعد شامل بیرون کشیدن جملات مهم از متون مصاحبه‌ها بود که اظهارات قابل توجه و مهم مصاحبه‌شوندگان مربوط به سوالات پرسیده شده استخراج گردید. مرحله سوم شامل ایجاد معانی فرموله شده بود که محققین در این مرحله معانی بیرون کشیده از جملات را با هم ترکیب نموده تا یک معنی مشترک حاصل شد. در مرحله چهارم، محققین مفاهیم تنظیم شده را خوشه‌بندی و سازماندهی نمودند. در مرحله بعد، یافته‌ها به درون یک توصیف جامع از دیده مورد نظر تلفیق شد. در مرحله ششم نیز توصیف جامع از پدیده مورد تحقیق به شکل یک بیانیه صریح و روشن تنظیم شد. در مرحله آخر نتایج به شرکت‌کنندگان باز گردانده شد و در مورد یافته‌ها از آنها سؤال پرسیده شد (اگر هر گونه اطلاعات حذف و یا اضافه شد به داده‌های انتهایی اضافه گردید).

جهت افزایش اعتبار داخلی از روش کنترل اعضا استفاده شد. که به این منظور، مصاحبه را بصورت متن نوشته (شکل اولیه) و به شکل کدگذاری شده، به شرکت‌کننده جهت صحت آنها عودت داده شد. جهت افزایش اعتبار خارجی هم از روش توصیف غنی از مجموعه داده‌ها استفاده شد که تا حد امکان تمامی مراحل تحقیق با جزییات توضیح داده شد .

همچنین در بازنگری ناظرین نیز مفاهیم و طبقات استخراج شده از داده‌ها به همکاران آشنا با پژوهش‌های کیفی ارائه شد و نظرات آنان و نکات مورد نظر ایشان نیز مدنظر قرار گرفت و تائید و اجماع نظر در این زمینه حاصل گردید. جهت افزایش پایایی از روش سازماندهی فرآیند ثبت دادها در مرحله جمع‌آوری و استخراج داده‌ها استفاده شد که بدین منظور تمامی مراحل از جمله نحوه جمع‌آوری داده‌ها، چگونگی بدست آوردن دسته‌ها و نحوه تصمیم‌گیری در طول تحقیق با جزییات توضیح داده شد.

جهت رعایت اصول اخلاقی در این تحقیق، ابتدا جهت شرکت در تحقیق از آن‌ها اجازه گرفته شد و به ایشان اطمینان داده شد که اطلاعات شخصی آن‌ها در طول تحقیق محرمانه باقی خواهد ماند. از این رو به هر یک از شرکت‌کنندگان یک کد عددی داده شد. همچنین جهت ضبط مصاحبه‌ها از آن‌ها اجازه گرفته شد. جهت راحتی هرچه بیشتر مصاحبه‌شوندگان در خصوص مکان و زمان مصاحبه هماهنگی لازم با آن‌ها صورت گرفت.

یافته‌ها

در این مطالعه از ۱۵ نفر شرکت‌کننده، ۱۱ زن و ٤ مرد بودند. اکثریت آن‌ها مجرد بوده و در محدوده سنی ۲٦-۲۲ سال بودند. در این مطالعه شرکت‌کنندگان تجارب مختلفی از کاربرد پاورپوینت در دروس مختلف پرستاری را داشتند. تجزیه و تحلیل مصاحبه‌ها منجر به استخراج ۲ طبقه اصلی و ۷ طبقه فرعی شد (جدول ۱).

عدم کارایی پاورپوینت، یکی از طبقات اصلی تجزیه و تحلیل داده‌های این مطالعه بود که نشان‌دهنده تجارب منفی

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-16]
[DOI: 10.52547/dsme.8.1.33]

دانشجویان از استفاده پاورپوینت در تدریس بود. طبقات فرعی استخراج شده شامل طراحی نامناسب، استفاده نامناسب و عوارض استفاده نامناسب بود.

جدول۱- طبقات و کدهای استخراج شده از داده ها

طبقات اصلی	طبقات فرعی	کد
پاورپوینت غیراثربخش	طراحی نامناسب	متن بیش از حد عدم تطابق محتوا با سخنرانی استفاده نامناسب از رنگ ها تعدادزیاداسلاید نامناسب بودن سایزقلم
	استفاده نامناسب	وابستگی شدید اساتید به پاورپوینت عدم توجه به یادگیری دانشجو روخوانی پاورپوینت
	عوارض استفاده نامناسب	عدم توجه به درس بی علاقگی بی حوصلگی کسالت آور بودن
پاورپوینت اثربخش	افزایش یادگیری	ماندگاری مطالب درذهن در دسترس بودن مطالب
	ساختارمند نمودن سخنرانی	نظم دادن به سخنرانی رعایت توالی مطالب
	جذاب نمودن محتوا	استفاده مناسب از رنگ استفاده مناسب ازعکس استفاده مناسب ازصدا استفاده مناسب از نوع قلم

اکثر مشارکت‌کنندگان در این مطالعه اذعان داشتند که پاورپوینت‌های ارائه شده دارای طراحی نامناسب هستند بطوری که نه تنها به یادگیری کمک نمی‌کند بلکه باعث افت یادگیری نیز می‌شوند. در این راستا یکی از دانشجویان بیان داشت که: "بعضی از اساتید تمام مطالب کتاب رو روی اسلاید کپی می‌کنن و بعد هم از روی اون می‌خوانن، این واقعا خسته‌کننده و خارج از حوصله دانشجوست" دانشجو شماره ٤.

"بعضی استادها متن اسلایدشون یک چیز دیگه‌ست و خودشون یه چیز دیگه می‌گن منظورم اینکه بین متنی که تو اسلاید دارن رو دیوار نشون می‌دن و صحبتی که دارن هم‌زمان با اون اسلاید انجام میدن ارتباطی وجود ندارد، صحبت استاد در مورد یه چیز دیگه‌ست و اسلاید در مورد یه مطلب دیگه..." دانشجو شماره ۱۱.

همچنین نتایج مطالعه نشان داد که در برخی موارد از این تکنولوژی بطور نامناسب در تدریس استفاده می‌شود. در این رابطه یکی از دانشجویان بیان داشت که "بعضیاشون وقتی از پاورپوینت برای تدریس استفاده می‌کنند دیگه انگار هدف اصلی‌شون تموم کردن اسلایدهای پاورپوینت‌ست، کاری به یادگیری دانشجو ندارن یا پرسش و پاسخی در مورد موضوع با دانشجو ندارن" دانشجو شماره ۷.

"بعضی از اساتید هم این قدر به پاورپوینت وابسته هستند که بچه‌ها بهشون استاد برقی میگن، چون اگه برق قطع بشه کلاس رو تعطیل می‌کنن" دانشجو شماره ۱.

بعضی از مشارکت‌کنندگان بیان داشتند که استفاده نامناسب از پاورپوینت در آن‌ها عوارضی نظیر خستگی، حواس‌پرتی و بی‌علاقگی به درس را ایجاد نموده است.

"استفاده از پاورپوینت به یه کار روتین تبدیل شده، یعنی اکثرا برای درساشون پاورپوینت طراحی می‌کنن بدون اینکه ببینن پاورپوینت برای این درس کاربرد داره یا نه، این باعث می‌شه ما به درس توجه نکنیم و خودمون با چیزای دیگه سرگرم کنیم" دانشجو شماره ۹.

"بعضی استادها اینقدر از پاورپوینت در تدریس استفاده می‌کنن که ارتباط بین استاد و دانشجو برقرار نمی‌شه و این

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-16]
[DOI: 10.52547/dsme.8.1.33]

باعث دل‌زدگی و بی‌علاقگی به درس می‌شه" دانشجو شماره ۵.

بهره‌وری از پاورپوینت یکی دیگر از طبقات اصلی یافته‌های این مطالعه بود. دانشجویان تجارب مثبت خود را از پاورپوینت در قالب طبقات فرعی نظیر افزایش یادگیری، ساختارمند نمودن سخنرانی، جذاب نمودن محتوا و در دسترس بودن بیان نمودند.

یکی از تجارب مثبت دانشجویان از استفاده پاورپوینت در تدریس، افزایش یادگیری بود. اکثریت آن‌ها بیان نمودند که یک پاورپوینت مناسب می‌تواند میزان یادگیری را در آن‌ها افزایش دهد.

"یادمه استاد ... که درس قلب رو می‌داد مبحث صداهای قلب، تمام صداها رو توی پاورپوینتش آورده بود، این باعث شد که من صداهای قلب رو خیلی خوب یاد بگیرم و هیچوقت اونا رو هم فراموش نمی‌کنم" دانشجو شماره ۱۵.

"پاورپوینت به یادگیری کمک می‌کنه چون اگه زمانی مطلبی رو فراموش کردی یا رفرنس در دسترست نبود حداقل پاورپوینت رو داری، بنظرم خودش یک منبع است که تمام نکات کلیدی و مهم در اون نوشته شده" دانشجو شماره ۱۱.

"استادایی که از پاورپونت استفاده می‌کنند یه نظم خاصی دارند مثلا ابتدا در مورد اتیولوژی بیماری، بعد همه‌گیرشناسی و .... به ترتیب توضیح می‌دهند، معمولا چیزی از محتوای درس رو هم فراموش نمی‌کنند، تمام موارد سرفصل درس رو در موردش صحبت می‌کنند" دانشجو شماره ۲.

"پاورپوینت‌هایی که توش عکس میذارن، یا صدا یا نکات مهم رو رنگی یا مشخص می‌کنند دانشجو رو میکشونه تو کلاس، دانشجو خوشش میاد" دانشجو شماره ۱.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج به دست آمده از این مطالعه نشان داد که دانشجویان پرستاری عواملی نظیر طراحی نامناسب، استفاده نامناسب و عوارض استفاده نامناسب را باعث عدم کارایی پاورپوینت می‌دانند و عواملی نظیر افزایش یادگیری، ساختارمند نمودن سخنرانی، جذاب نمودن محتوا و در دسترس بودن آن باعث بهره‌وری پاورپوینت می‌شود.

در این مطالعه، طراحی نامناسب نظیر متن بیش از حد، عدم تطابق محتوا با سخنرانی، استفاده نامناسب از رنگ‌ها، تعداد زیاد اسلایدها و نامناسب بودن سایز قلم باعث عدم کارایی پاورپوینت ذکر شدند. برای موثر واقع شدن پاورپونت نیاز به طراحی و ارائه مناسب و قابل فهم می‌باشد (۲۲). در مطالعه‌ای در ایران که تجارب دانشجویان پرستاری و مامایی را درباره اثربخشی استفاده از پاورپوینت در تدریس مورد بررسی قرار گرفته بود نتایج مشابهی به دست آمد. در آن مطالعه مشخص گردید که یکی از موارد استفاده نامناسب از پاورپوینت به ساختار نامناسب آن بر می‌گردد (۱۱). جهت طراحی یک پاورپوینت موثر باید از فونت بدون دندانه استفاده شود و سایز آن ۲۰ یا بزرگتر باشد و تعداد خطوط (نوشته ها) بیشتر از ۷ تا ۸ خط در هر اسلاید نباشد (۲۲). زمانی که پاورپوینت جهت ارائه استفاده می‌شود دانشجویان تلاش می‌کنند مطالب ارائه شده توسط استاد با آن چه که بر روی اسلاید نوشته شده را هماهنگ کنند، اما متاسفانه این دو با هم در تقابل می‌باشند (۲۳).

در این مطالعه یکی از طبقات فرعی عدم کارایی پاورپوینت، استفاده نامناسب به دلیل مواردی نظیر وابستگی شدید اساتید به پاورپوینت، عدم توجه به یادگیری دانشجو و روخوانی پاورپوینت ذکر شد. Ellwood نیز بیان می‌کند برای موثر بودن سخنرانی با استفاده از پاورپوینت، بنده پاورپوینت (وابستگی شدید) نباشید (۲۴). روخوانی پاورپوینت یک اشتباه

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-16]

[DOI: 10.52547/dsme.8.1.33]

رایج در هنگام ارائه می‌باشد (۱۰). O'Donnell بیان می‌نماید که حفظ ارتباط چشمی با مخاطبان مهمترین کیفیت در ارائه است و خواندن از روی پاورپوینت از تماس چشمی می‌کاهد (۱٤). مدرسین باید این مهم را مورد توجه قرار دهند که پاورپوینت باید در خدمت مدرس به منظور بهبود کیفیت تدریس جهت افزایش یادگیری باشد.

مشارکت‌کنندگان در این مطالعه بیان داشتند که عوارض استفاده نامناسب پاورپوینت باعث ایجاد بی‌علاقگی، عدم توجه به درس، کسالت‌آور بودن درس و بی‌حوصلگی در دانشجویان شده است که این مساله به نوبه خود منجربه عدم کارایی پاورپوینت در تدریس شده می‌شود. در مطالعه دیگر نیز دانشجویان خستگی، پرت شدن حواس، بی‌توجهی و کاهش یادگیری را جز عوارض استفاده نامناسب از پاورپوینت بیان نموده‌اند (۱۱).

براساس تجزیه و تحلیل داده‌های این مطالعه مشخص گردید که دلایلی نظیر افزایش یادگیری، ساختارمند نمودن سخنرانی و جذاب نمودن محتوا می‌تواند باعث اثربخشی پاورپوینت در تدریس شود. مشارکت‌کنندگان بیان داشتند که افزایش یادگیری به دلیل ماندگاری مطالب در ذهن و در دسترس بودن پاورپوینت است. استفاده مناسب از پاورپوینت باعث افزایش یادگیری در دانشجویان می‌شود (۲۵،۲٦).

پاورپوینت در مقایسه با تخته سیاه در سخنرانی به دلیل راحتی در کپی، نگهداری، انتقال و چاپ ارجح‌تر می‌باشد. دسترسی به فایل پاورپوینت برای دانشجویان مهم است و این یکی از ویژگی‌های با ارزش پاورپوینت است (۲٦). در خصوص دسترسی دانشجویان به فایل پاورپوینت باید سیاست هایی اتخاذ شود چرا که ممکن است در دسترس بودن پاورپوینت باعث عدم حضور دانشجو در کلاس شود و این در حالی است که بعضی از عدم حضورها اجتناب‌ناپذیر است (۲۵).

ساختارمند نمودن سخنرانی با استفاده ازپاورپوینت باعث افزایش اثربخشی پاورپوینت در تدریس می‌گردد. در مطالعه عبدالرحمان و همکاران یکی از نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی مطالعه مشخص نمود که پاورپوینت به عنوان یک ابزار برای مشخص شدن مطالب سخنرانی می‌باشد (۹). در مطالعه Susskind مشخص گردید که در مواقعی که مدرس از پاورپوینت جهت ارائه استفاده می‌نماید، سخنرانی سازمان‌یافته‌تر و بهتر انجام می‌پذیرد (۲۷). پاورپوینت زمینه مناسب جهت ساختارمند نمودن سخنرانی را برای افراد فراهم می‌نماید (۲۸،۲۹). با آوردن رئوس مطالب یا نکات کلیدی در اسلایدها تمامی محتوای درس گنجانده شده و از جا اندختن محتوای درس بویژه مطالب مهم جلوگیری می‌شود. به علاوه این تکنیک به مدرس در ارائه مطالب با توجه به توالی آن‌ها کمک می‌نماید.

براساس یافته‌ها این مطالعه، یکی دیگر از مواردی که باعث اثربخشی پاورپوینت در تدریس بیان شد، جذاب شدن محتوا با استفاده مناسب از رنگ، صدا، نوع قلم، و عکس بود. در مطالعه Susskind دانشجویان بیان نمودند که کلاس‌هایی که جهت ارئه از پاورپوینت استفاده می‌نمایند جذاب‌تر و سرگرم‌کننده‌تر می‌باشند (۲۷). یکی از جنبه‌های مثبت پاورپوینت ایجاد شرایط لازم برای ترکیب رسانه‌های دیداری و شنیداری می‌باشد اگر چه باید همواره به این مهم توجه شود که از این رسانه‌ها بیش از حد استفاده نشود (۲۵).

بطور کلی براساس یافته‌های این پژوهش دلایل غیراثربخش بودن پاورپوینت مواردی نظیر طراحی نامناسب، استفاده نامناسب و به دنبال آن ایجاد عوارض استفاده نامناسب بود که همه آن موارد به خود این تکنولوژی مربوط نمی‌باشد، بلکه به افراد استفاده‌کننده از آن بر می‌گردد. از این رو پیشنهاد می‌گردد از طریق در دسترس قرار دادن فایل‌های آموزشی یا برگزاری کارگاه‌های آموزشی اطلاعات لازم در خصوص نحوه استفاده و طراحی این نرم‌افزار در اختیار مدرسین قرار بگیرد.

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-16]

[DOI: 10.52547/dsme.8.1.33]

از جمله محدودیت‌هایی که در این تحقیق وجود داشت هماهنگی‌هایی در خصوص تنظیم ساعات مصاحبه و عدم مشارکت برخی دانشجویان بود. با توجه به محدودیت این پژوهش پیشنهاد می‌گردد در مطالعات آتی نظرات دانشجویان سایر رشته‌ها و همچنین نظرات اعضای هیات‌علمی و مدرسین نیز مدنظر قرار گیرد.

تشکر و قدردانی

نویسندگان این مقاله بر خود لازم می‌دانند که از دانشجویان شرکت‌کننده در این طرح تشکر و قدردانی نمایند.

تأییدیه اخلاقی

این پژوهش برگرفته از طرح شماره ۹۵۱۴۸ مصوب معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان می‌باشد.

سهم نویسندگان

سمیره عابدینی (نویسنده اول) پیش‌نویس اولیه طرح ۳۵ درصد؛ حسام‌الدین کمال‌زاده (نویسنده دوم) بازنگری پیش‌نویس اولیه، تائید فرمت نهایی ۲۵ درصد؛ راضیه بیگی‌بروجنی (نویسنده سوم و مسئول) بازنگری پیش‌نویس اولیه، تائید فرمت نهایی ۴۰ درصد.

حمایت مالی

این پژوهش با حمایت مالی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان انجام شده است.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافعی در پژوهش حاضر وجود ندارد.

References

1. Kahraman S, Cevik C, Kodan H. Investigation of university students' attitude toward the use of PowerPoint according to some variables. Procedia Comput Sci. 2011; 3:1341-47. DOI: 10.1016/j.procs.2011.01.013

2. Lari FS. The impact of using PowerPoint presentations on students' learning and motivation in secondary schools. Procedia Soc Behav Sci. 2014; 98:1672-7. DOI: 10.1016/j.sbspro.2014.03.592

3. Ozaslan EN, Maden Z. The use of PowerPoint presentations at in the department of foreign language education at Middle East Technical University. Middle East African J Educ Res. 2013; 2013(2):38-45.

4. Amini Aghbolaghi Z. The effect of PowerPoint presentation and power ponit-driven activity-based teaching methods on learning of sciences. Journal of Instructional Technology and Design. 2012; 1(1):9-18. [Persian]

5. Bates T, Poole G. A framework for selecting and using technology. In Effective teaching with technology in higher education: Foundations for success. San Francisco: Jossey-Bass; 2003.

6. Buchko AA, Buchko KJ, Meyer JM. Is there power in PowerPoint? A field test of the efficacy of PowerPoint on memory and recall of religious sermons. Comput Hum Behav. 2012; 28(2):688-95. DOI: 10.1016/j.chb.2011.11.016

7. Hans A. PowerPoint Presentation as a valuable communication aid for effective teaching. World J Res Rev. 2015; 1(1):17-20.

8. Hashemi M, Azizinezhad M, Farokhi M. Power Point as an innovative tool for teaching and learning in modern classes. Procedia Soc Behav Sci. 2012; 31: 559-63. DOI: 10.1016/j.sbspro.2011.12.103

9. Gunderman RB, McCammack KC. PowerPoint: Know your medium. J Am Coll Radiol. 2010; 7(9):711-4. DOI: 10.1016/j.jacr.2010.03.005

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-16]

[DOI: 10.52547/dsme.8.1.33]

10. Panjehpour.M. Factors affected the effective usage of PowerPoint software in presenting university courses. Educ Strategy Med Sci. 2009; 2(3):131-5. [Persian]

11. Hajbagheri MA. Nursing and midwifery students' experiences in efficiency of PowerPoint in teaching. Iranian Journal of Medical Education. 2010; 10(2):111-23. [Persian] DOI: 10.1111/j.1466-7657.2011.00939.x

12. Penciner, R. (2013). Does PowerPoint enhance learning? Canadian Journal of Emergency Medicine, 15(2), 109–112. DOI:10.2310/8000.2013.130756

13. Abdelrahman AM, Attaran M, Hai-Leng C. What does PowerPoint mean to you?A phenomenological study. Procedia Soc Behav Sci. 2013; 103:1319-26. DOI: 10.1016/j.sbspro.2013.10.462

14. Karen S. The dos and don'ts of PowerPoint presentations. J Am Diet Assoc. 2006; 106(11): 1745-8. DOI: 10.1016/j.jada.2006.09.029

15. Hill1 A, Arford T, Lubitow A, Smollin LM. "I'm ambivalent about it" the dilemmas of PowerPoint. Am Sociol Rev. 2012; 40(30): 242-56. https://DOI.org/10.1177/0092055X12444071

16. Uz Ç, Orhan F, Bilgiç G. Prospective teachers' opinions on the value of PowerPoint presentations in lecturing. Procedia Soc Behav Sci. 2010; 2(2):2051-9. DOI: 10.1016/j.sbspro.2010.03.280

17. Mahmoudzadeh S. The effect of using PowerPoint on Iranian EFL learners knowledge of abstract vocabulary. Procedia Soc Behav Sci. 2014; 98:1077 -84. DOI: 10.1016/j.sbspro.2014.03.519

18. Nouri H, Shahid A. The effect of Power Point presentations on student learning and attitudes. GPAE. 2005; 2(1):53-73.

19. Zedan AM, Yusoff MYZBM, Mohamed RB. An innovative teaching method in islamic studies: The use of PowerPoint in University of Malaya as case study. Procedia Soc Behav Sci. 2015; 182(13):543-9. DOI: 10.1016/j.sbspro.2015.04.776

20. Vivian YCL, Ming LL, Tong CS, Jin NY. The impact of PowerPoint on undergraduates' technical communication achievement. Procedia Soc Behav Sci. 2013; 103:1088-92. DOI: 10.1016/j.sbspro.2013.10.436

21. Xingeng D, Jianxiang L. Advantages and disadvantages of PowerPoint in lectures to science students. Education and Management Engineering. 2012; 9(1):61-5. DOI: 10.5815/ijeme.2012.09.10

22. Tarpley M, Tarpley J. The basics of PowerPoint and public speaking in medical education. J Surg Educ. 2008; 65(2):129-32. DOI: 10.1016/j.jsurg.2007.10.004

23 Taylor D. Opinion death by PowerPoint. Dev Med Child Neurol. 2007; 49(5):395. DOI: 10.1111/j.1469-8749.2007.00395.x

24. Ellwood J. Presence or PowerPoint: Why PowerPoint has become a cliché. Development and learning in organizations; 2005. DOI: 10.1108/14777280510590022

25. Jones A. The use and abuse of PowerPoint in teaching and learning in the life sciences: A personal overview. Biosci Educ. 2003; 2(1):1-3. DOI: 10.3108/beej.2003.02000004

26. Hashemi M, Azizinezhad M, Farokhi M. Power Point as an innovative tool for teaching and learning in modern classes. Procedia Soc Behav Sci. 2012; 31:559-63. DOI: 10.1016/j.sbspro.2011.12.103

27. Susskind J. PowerPoints power in the classroom: Enhancing students self-efficacy and attitudes. Comput Educ. 2005; 45(2):203-15. DOI: 10.1016/j.compedu.2004.07.005

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-16]

[DOI: 10.52547/dsme.8.1.33]

Nursing students' experience with the effectiveness of PowerPoint-based teaching

Samireh Abedini[1], Hesamaldin Kamalzadeh[2], Razieh Beigi Borojeni[3]

1. Education and Development Center, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbass, Iran.
2. Social Medicine Department, Faculty of Medicine, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbass, Iran.
3. Department of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery. Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbass, Iran.

Introduction: The diffusion of technology into the education sector has made drastic changes in the methods used by teachers to teach, communicate and manage information. The current study describes nursing students' experience with the effectiveness of PowerPoint-based teaching.

Methods: A qualitative research approach was used and purposive sampling was conducted to select fifteen nursing students of the Hormozgan University of Medical Sciences in the Faculty of Nursing and Midwifery who had experienced PowerPoint presentations at least for one semester. Data were collected using semi-structured interviews.

Results: Issues including inappropriate design, inappropriate use, effects of inappropriate use, promoted learning, structured lecture, and attractive content emerged from empirical data.

Conclusion: Given that effectiveness of PowerPoint-based teaching are not related to technology itself but rather to the users of this technology, arranging training teachers are recommended in order to train teach how to use PowerPoint more efficiently.

Key Words: Nursing, Students, Power Point, Teaching.

Correspondence:
Razieh Beigi Borojeni. Nursing department, Faculty of nursing, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar-abbass, Iran.

ORCID:
0000-0002-2209-3645

Email:
ra_beigi1615@yahoo.com

Original Article
Received: 16 Feb, 2020 **Revised**: 9 Mar, 2020 **Accepted**: 4 May, 2020

Citation: Abedini S, Kamalzadeh H, Beigi Borojeni R. Application of constructivist-based education as a new approach in teaching-learning in the field of Medical education. DSME. 2021; 8(1):31-39.

© 2021 The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-16]

[DOI: 10.52547/dsme.8.1.33]